Prima instanță: Judecătoria Orhei sediul central (judecător S.Lazări)
Dosarul nr.2a-1693/24 (nr. 2-24061472-03-2a-20122024)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil și de contencios administrativ
D E C I Z I E

30 septembrie 2025 **mun. Bălți**

Completul de judecată în componența:
Președintele ședinței, judecător **Elena Grumeza**
Judecătorii **Ivan Parii, Stanislav Grosu**
Grefier **Victoria Dolghii- Munteanu, Cristina Țurcanu**

examinând în ședință judiciară publică apelul declarat de Globu Leonid,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Globu Leonid către Asociația Obștească ”Cristal-Crihana” privind încasarea plăților salariale, repararea prejudiciului material și moral,

împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei sediul central din 24 septembrie 2024,

a constatat :

Pretenţiile reclamantului:

La 06.06.2024 Globu Leonid s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Asociația Obștească ”Cristal-Crihana” privind încasarea plății muncii retribuite și a prejudiciului suportat.

În motivarea cererii de chemare în judecată a invocat că la 14.06.2023 la adunarea locuitorilor beneficiari ai AO ”Cristal-Crihana” dânsul a fost ales în calitate de administrator al Asociației. Conform extrasului din Registrul persoanelor juridice din 14.08.2023 a fost numit în funcție până la 25.07.2028.

Conform procesului verbal din 05.01.2024 al Adunării membrilor AO ”Cristal-Crihana” dânsul a fost demis neregulamentar din funcția de administrator al asociației, fiind făcute modificările și în Registru persoanelor juridice.

Menționează că a activat în perioada 14.06.2023- 07.02.2024 ca administrator al asociației și urma să primească bani pentru munca prestată. Reclamantul apreciază că salariul lunar ce urma a-i fi achitat constituia suma de 1000,00 lei lunar, analogic celorlalte asociații de genul dat.

Totodată solicită încasarea în beneficiul lui a prejudiciului moral în mărime de 5000 lei și a prejudiciului material în mărime de 3200 lei pentru cheltuielile suportate.

Susține că pentru soluționarea litigiului pe cale amiabilă a depus la 19.04.2024 o cerere prealabilă, solicitând achitarea benevolă în termen de 7 zile a salariului, prejudiciului material și moral.

În drept, pretențiile se întemeiază pe dispozițiile art.131 Codul muncii, art.19, 1998, 2036 Codul Civil.

Solicită Globu Leonid încasarea de la AO"Cristal-Crihana" a salariului pentru perioada 14.06.2023-07.02.2024, repararea prejudiciului moral în sumă de 5000,00 lei, repararea prejudiciului material în sumă de 3200,00 lei.

Poziţia instanţei de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei sediul central din 24.09.2024 acțiunea civilă s-a respins.

Exercitarea căii de atac:

La 16.10.2024 Globu Leonid a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei sediul central din 24.09.2024, solicitând casarea hotărârii.

Argumentele părților:

În motivarea apelului s-au invocat argumentele acțiunii civile.

Intimatul referință nu a depus.

Poziția părților expusă în ședința judiciară:

În ședința de judecată părțile legal citate nu s-au prezentat și n-au comunicat instanței motivele neprezenței.

Conform art.379 alin.2 Cod de procedură civilă, neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului.

În consecință, Colegiul Civil și de contencios administrativ, conducându-se de prevederile legale citate supra, a considerat posibilă examinarea apelului în lipsa părților.

Aprecierea instanţei de apel:

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul civil și de contencios administrativ consideră necesar de a respinge apelul declarat, din următoarele considerente:

Potrivit art.362 alin.(1) Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

Instanța de apel constată că dispozitivul hotărârii a fost pronunțat la 24.09.2024, iar apelul a fost declarat la 16.10.2024, prin urmare, apelul este declarat în termenul legal stipulat la art.362 Codul de procedură civilă.

Potrivit prevederilor art.385 lit.a) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

Probatoriul cauzei denotă faptul, că AO ”Cristal-Crihana” a fost creată la 07.11.2006/f.d.15/. Potrivit Regulamentului, asociația a fost creată pentru a aproviziona cetățenii cu apă.

La 14.06.2023 membrii AO ”Cristal- Crihana” la adunarea generală au decis alegerea lui Globu Leonid în calitate de administrator al asociației, fapt consemnat în procesul verbal nr.1 din 14.06.2023 /f.d.9/. În temeiul acestui proces verbal, la 14.08.2023 s-au făcut modificările în Registrul de stat al persoanelor juridice, fiind indicat că Globu Leonid va deține funcția de administrator până la 25.07.2028 /f.d.15/.

Tot la 14.08.2023 a fost înregistrat Statutul AO ”Cristal-Crihana” în redacție nouă / f.d.16-25/.

Ulterior, la adunarea membrilor AO ”Cristal-Crihana” din 05.01.2024 s-a decis destituirea lui Globu Leonid din funcția de administrator și desemnarea Ludmilei Iațișin în calitate de administrator /f.d.14/. Corespunzător, la 07.02.2024 s-au efectuat modificări în Registrul de stat al persoanelor juridice, fiind înregistrată în calitate de administrator Luțișin Ludmila până la data de 05.01.2029 /f.d.60/.

La 06.06.2024 Globu Leonid s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Asociația Obștească ”Cristal-Crihana”, solicitând încasarea de la AO”Cristal-Crihana” în beneficiul său a salariului pentru perioada 14.06.2023-07.02.2024, repararea prejudiciului moral în sumă de 5000,00 lei, repararea prejudiciului material în sumă de 3200,00 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei sediul central din 24.09.2024 acțiunea civilă s-a respins.

La 16.10.2024 Globu Leonid a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei sediul central din 24.09.2024, solicitând casarea hotărârii.

În conformitate cu dispozițiile art.373 alin.1,2 Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Iar alin.6 din art.373 Cod de procedură civilă statuează că apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepția cazurilor cînd consimte și cînd hotărîrea este atacată și de alți participanți la proces.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres, obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit art.5 alin.1 Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Conform art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Potrivit art.121 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

În conformitate cu art.130 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

În speță, obiectul juridic litigios constituie încasarea salariului, a prejudiciului material și moral.

Referitor la pretenția privind încasarea salariului pentru perioada 14.06.2023-07.02.2024, instanța de apel notează că potrivit art.177 Cod civil,

(1) Persoana juridică îşi exercită, de la data constituirii, drepturile şi îşi execută obligaţiile prin administrator. Persoana juridică poate avea unul sau mai mulţi administratori.

(2) Are calitatea de administrator persoana fizică sau, în cazurile expres prevăzute de lege, persoana juridică care, în condiţiile legii şi ale actului de constituire, este desemnată să acţioneze, în raporturile cu terţii, individual sau colectiv, în numele şi pe contul persoanei juridice. Persoana juridică cu scop lucrativ poate avea în calitate de administrator o altă persoană juridică.

(4) Înregistrarea administratorului sau altei persoane cu drept de reprezentare a persoanei juridice în registrul de publicitate prevăzut de lege face inopozabilă terţilor orice încălcare cu privire la desemnarea acestora, cu excepţia cazului în care persoana juridică demonstrează că terţii în cauză cunoşteau încălcarea.

(6) Raporturilor juridice dintre persoana juridică şi administrator li se aplică dispoziţiile legale cu privire la reprezentare şi mandat dacă legea sau actul de constituire nu prevede altfel.

Potrivit art.1 alin.3 și art.2 alin.1 din Legea cu privire la organizaţiile necomerciale nr.86 din 11.06.2020, (3) În sensul prezentei legi, organizaţie necomercială este persoana juridică al cărei scop principal este altul decât obţinerea de venit. În sensul prezentei legi, organizaţii necomerciale sunt: asociaţia obştească, fundaţia şi instituţia privată. (1) Asociaţie obştească este organizaţia necomercială constituită benevol de fondatori în vederea realizării scopurilor necomerciale pentru care a fost constituită.

Articolul 19 alin.1 din Legea cu privire la organizaţiile necomerciale nr.86 din 11.06.2020 prevede că

(1) Administratorul este persoana fizică desemnată pentru durata mandatului în modul stabilit de statut. Administratorul poate fi numit de un număr nelimitat de ori, dacă statutul nu prevede altfel.

Conform art.1476 alin.1 Cod civil,

(1) Mandantul este obligat să plătească mandatarului remuneraţie numai în cazurile prevăzute de lege sau de contract.

Conform art.128 alin.1 Codul muncii,

(1) Salariul reprezintă orice recompensă sau cîştig evaluat în bani, plătit salariatului de către angajator în temeiul contractului individual de muncă, pentru munca prestată sau care urmează a fi prestată.

Articolul 56 alin.1 Codul munci prevede că

(1) Contractul individual de muncă se încheie în baza negocierilor dintre salariat şi angajator.

Din materialele cauzei rezultă cu certitudine că între AO”Cristal-Crihana” și Globu Leonid, în calitate de administrator n-a fost încheiat un contract individual de muncă, totodată se constată și faptul că în statutul AO ”Cristal-Crihana” nu sunt definite raporturile dintre administrator și angajatorul AO ”Cristal-Crihana”, nu este stipulată reglementare referitor la salarizarea acestuia.

La fel s-a stabilit că AO ”Cristal-Crihana” nu dispune de fond de salarizare, actualul administrator Iațișin Ludmila a susținut că membrii Asociației nu achită nici cotizația de membru, lunar sunt colectați bani de la membrii asociației pentru achitarea consumului de curent electric, în baza căruia funcționează pompa de la fântâna arteziană.

Instanța de apel reține că la 10.01.2024 Globu Leonid s-a adresat Inspecției Teritoriale de Muncă Orhei cu petiție privind încălcarea prevederilor legislației muncii referitor la achitarea drepturilor salariale pentru munca prestată în calitate de administrator al AO ”Cristal-Crihana”.

Prin răspunsul nr.G-44 din 30.01.2024 Inspecția Teritorială de Muncă Orhei a explicat că se află în imposibilitate de a intervenit cu careva prescripții în cazul dat, deoarece n-a fost stabilit/aprobat numărul de unităţi/statele de personal a asociaţiei şi mărimea salariilor de organul competent.

S-a menționat suplimentar că conform structurii organizatorice a Asociaţiei între Adunarea Generală şi Administrator este Consiliul Asociaţiei. Anume Consiliul Asociației, conform pct.4.16 lit.e) este organul de competența căruia ţine aprobarea statelor de personal, propunerile pentru angajarea şi concedierea personalului, modul de remunerare a muncii şi a salariilor pentru salariații Asociației. I s-a recomandat lui Globu Leonid să se adreseze cu un demers la Consiliul Asociaţiei pentru a fi aprobate statele de personal (funcțiile, numărul de unități) şi a mărimii salariului unităților aprobate, inclusiv şi funcția de Administrator al Asociației. Formele şi condițiile de salarizare, precum şi mărimea salariilor în unitățile cu autonomie financiară, se stabilesc în funcție de posibilitățile financiare ale angajatorilor. În acelaş timp, orice salariat are dreptul la un salariu minim garantat. Cuantumul salariului minim este obligatoriu pentru toți angajatorii persoane juridice sau fizice care utilizează munca salariată, indiferent de tipul de proprietate şi forma juridică de organizare (Codul muncii art.131). Conform Hotărîrii Guvenrului nr.670 din 29.09.2022 se stabileşte, începând cu I ianuarie 2023, salariul minim pe țară în cuantum de 4000 lei lunar pentru un program complet de lucru de 169 de ore (în medie pe lună), ceea ce reprezintă 23.67 lei pe oră /f.d.11/.

În așa mod, prima instanță corect a constatat că cu Globu Leonid nu a fost încheiat nici un contract, care să prevadă plata unei remunerații pentru activitatea în calitate de administrator, de asemenea nu este nici o hotărâre a Consiliului asociației referitor la statele de personal și salarizarea acestora, nu există tabelul de pontaj, prin care s-ar proba activitatea de muncă a reclamantului etc. și din considerentele respective, instanța de judecată nu a stabilit temeiul legal pentru satisfacerea cerinței lui Globu Leonid privind achitarea salariului pe perioada exercitări funcției de administrator al AO ”Cristal-Crihana”.

Referitor la cerința privind recuperarea prejudiciului moral în mărime de 5000 lei, completul de judecată notează că în conformitate cu dispozițiile art.1998 alin.1,2 Cod civil,

(1) Cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

(2) Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăţie se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Conform art.329 Codul muncii, salariatul este în drept să pretindă la repararea prejudiciului moral, în condiția în care a fost privată de a munci.

Coroborând normele citate supra, completul de judecată deduce că pretenția privind compensarea prejudiciului moral este neîntemeiată, dat fiind că nu s-a confirmat din materialele cauzei că Globu Leonid a fost privat de dreptul de a munci sau că AO"Cristal Crihana" ar fi acționat în privința acestuia ilicit.

Referitor la cerința privind repararea prejudiciului material în sumă de 3200,00 lei, care ar constitui cheltuielile suportate de Globu Leonid, din mijloacele financiare personale, în interesele asociației în perioada exercitării activității de administrator, instanța de apel apreciază că cerința respectivă la fel este neîntemeiată și neprobată.

În confirmarea pretenției Globu Leonid a prezentat mai multe facturi fiscale pentru consumul energiei electrice de către AO"Cristal-Crihana", cheltuieli poștale pentru scrisori recomandate, bilete de călătorie, însă aceste înscrisuri nu confirmă că aceste cheltuieli au fost efectuate de Globu Leonid în interesele asociației, mai mult ca atât plata pentru energia electrică se efectuează din acumulările bănești colectate de la membrii asociației. Totodată, la demiterea din funcția de administrator, Globu Leonid a continuat să păstreze ștampila asociației, fiind necesară confecționarea unei noi ștampile /f.d. 59/.

În acest context, instanța de apel constată că înscrisurile prezentate de Globu Leonid nu justifică și nu probează suma solicitată cu titlu de prejudiciu material în mărime de 3200 lei, de aceea prima instanță corect a respins-o ca neîntemeiată.

Urmare a constatărilor detaliate supra vis-a-vis de circumstanțele faptice ale cazului dedus judecării în ordine de apel, Colegiul concluzionează că argumentele apelului sunt lipsite de substanță obiectivă, iar instanța de fond, reieșind din cumulul probelor administrate, a soluționat cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărârea emisă fiind legală şi întemeiată, în corespundere cu art. 130 CPC.

Conducându-se de prevederile art.385 lit.a) Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții de Apel Nord, -

decide:

Respinge apelul declarat de Globu Leonid.

Menține hotărârea Judecătoriei Orhei sediul central din 24 septembrie 2024, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Globu Leonid

către Asociația Obștească ”Cristal-Crihana” privind încasarea plăților salariale, repararea prejudiciului material și moral.

Decizia este definitivă, fiind cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la comunicare, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Preşedintele ședinței, judecător **Elena Grumeza**

Judecătorii **Ivan Parii** **Stanislav Grosu**